

17/07/2024

077-5006206

ת. 052-6885006

מתן עדות במשטרה - כל מה שצריך לדעת

במהלך חקירה משטרתית אוספים חוקרי המשטרה ממצאים, ראיות ועדויות שסייעו להם להוכיח אשמתו של חשוד בביצוע עבירה, על מנת להגיש כתב אישום כנגדו להרשיעו. במסגרת חקירה משטרתית, יתכן שיזומן אדם שיש לחוקרי המשטרה יסוד להניח שהיה עד לביצוע העבירה או נטל בה חלק, למתן עדות בנוגע לעבירה הפלילית הנדונה. במסגרת מתן עדותו, זכאי עד לזכויות שונות מאלו של חשוד או נאשם, יחד עם זאת, יכול שיהפוך עד לחשוד במהלך מתן העדות בעקבות מידע שמסר ומעמד העדות יהפוך למעמד של חקירה תחת אזהרה. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא כל מה שצריך לדעת על זימון למתן עדות במשטרה וממה יש להיזהר במהלך מתן העדות.

מהי עדות פתוחה במשטרה

עם הגשת תלונה במשטרה, מתחילה חקירה משטרתית, מתן עדות במשטרה הוא חלק מהליך החקירה המתבצע על ידי המשטרה. המשטרה רשאית לזמן לעדות כל אדם המהווה עד רלוונטי לתיק. במרבית המקרים, המזומנים למתן עדות אינם נחקרים תחת אזהרה. יחד עם זאת, בכל שלב של מתן העדות יכול החוקר, לאור מידע שנמסר או נאסף, להפוך את העד לחשוד בביצוע עבירה פלילית ובכך לפתוח תיק פלילי כנגדו. מרגע שהעד הופך לחשוד, משתנה מעמדו.

עדויותיהם של עדים לאירועים פליליים הן משמעותיות ביותר בהליך הפלילי, הן מסייעות לתביעה להחליט אם להגיש כתב אישום או לסגור את התיק. יתרה מכך, יש בהן כדי להפריך או לחזק ממצאים וראיות, ולשמש ראיות בפני עצמן במידה ומתקיים משפט.

מה ההבדל בין מתן עדות לבין חקירה במשטרה

ראשית, ההבדל המהותי בין מתן עדות לחקירה תחת אזהרה הוא שאדם המזומן למתן עדות במשטרה אינו חשוד בביצוע עבירה פלילית, בעוד שאדם המזומן לחקירה תחת אזהרה הוא בחזקת חשוד בביצועה.

עדים מזומנים למתן עדות במשטרה בכדי לסייע לחוקרי המשטרה לבסס ראיות בתיק החקירה מסיבות שונות - או שנכחו באירוע הפלילי, או שחוקרי המשטרה סבורים שיש להם מידע שקשור לחשוד או למעשה, יתכן והם מזומנים כדי למסור חומר רקע על החשוד ועוד. כך או כך, מי שמזומן למתן עדות, אינו חשוד בביצוע עבירה. היות שכך, מעמד מתן העדות הוא, על פי רוב, יותר נינוח מחקירה תחת אזהרה והחוקרים אינם מפעילים לחץ כבד או משתמשים בתרגילי חקירה על מנת לחלץ מן העד מידע.

לעומת זאת, כאשר אדם נחקר בהיותו חשוד בביצוע עבירה, יפעילו עליו החוקרים לחץ וישתמשו בתרגילי חקירה מתוחכמים על מנת לאלצו למסור מידע מפלילי. לחשוד הנחקר תחת אזהרה עומדת הזכות להיוועץ בעורך דין וכן עומדת לו זכות השתיקה והזכות להימנע מהפללה עצמית. חשוב להבין - לעד, כיוון שאינו בגדר חשוד, לא עומדות

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

זכויות אלו במלואן, אך יש לו את הזכות להימנע מהפללה עצמית. יתכן ובמהלך מתן עדות ימסור העד מידע שעשוי להפכו לחשוד, מרגע שמעמדו משתנה למעמד של חשוד, עומדות לו הזכויות העומדות לחשוד הנחקר תחת אזהרה.

בכל מקרה בו את או אתה מזומנים למתן עדות או לחקירה במשטרה נסו לקבל כמה שיותר מידע בנוגע לזימון: מדוע מזמנים אתכם, האם אתם מזומנים כעדים או כחשודים, מה העבירה המדוברת וכדומה. ככל שיהיה בידיכם מידע רב יותר, כך תוכלו להגיע למשטרה מוכנים ורגועים יותר.

מתי עדות פתוחה תהפוך לחקירה תחת אזהרה

אם במהלך עדותו מוסר העד פרטים מפלילים לגבי עצמו, הוא יכול למצוא עצמו הופך לחשוד. כמו כן, לעתים רחוקות, זימון לעדות הוא תרגיל שעושים חוקרי המשטרה על מנת להטעות חשוד, לגרום לו להוריד את מגננותו, להגיע למשטרה למן עדות כשהוא רגוע ונינוח ולמסור מידע מפליל.

כדי להימנע מטעויות שיובילו להעלאת חשדות כנגדכם, מומלץ להיוועץ בעורך דין פלילי גם אם זומנתם למתן עדות ולא לחקירה. כמו כן, יש לפעול לקבלת כמה שיותר מידע בנוגע למטרת הזימון, אמנם, קיימת אפשרות סבירה למדי שלא תקבלו את המידע במלואו, יחד עם זאת, ככל שתקבלו מידע רב יותר בנוגע לזימונכם, כך ייטב.

במקרה בו עד הופך לחשוד, על חוקר המשטרה ליידעו בנוגע לזכויותיו והוא רשאי לדרוש לעצור את החקירה עד שיוועץ בעורך דין פלילי.

מתי יוזמן אדם למתן עדות במשטרה

אדם מזומן למתן עדות כאשר המשטרה סבורה כי יש בידיו מידע שסייע להפללה והרשעה של חשוד בביצוע עבירה פלילית. הזימון יכול להיות חלק מחקירה שנפתחה בגין תלונה שהוגשה במשטרה, או חלק מחקירה סמויה המתנהלת כנגד חשוד. העד יכול להידרש כיוון שנכח באירוע, שמע על האירוע או נטל בו חלק. כמו כן יכול שיזומן עד כדי שיספק מידע וחומר רקע על החשוד ואורח חייו או על נסיבות האירוע, במקרים כגון זה יכול העד להיות עמית לעבודה, שותף, בוס, מכר, בן משפחה של החשוד וכיוצא בזה.

מה קורה לאחר מתן עדות במשטרה

קיימים מספר תרחישים אפשריים לאחר מתן עדות. זאת כמובן בהנחה שהעד לא הפך לחשוד במהלך מתן העדות. הפיכת עד לחשוד עשויה להתרחש בשל מידע שמוסר העד, או בשל מידע חדש שמתגלה לחוקרים במהלך מתן העדות.

כמו כן כאמור, יתכן וחשוד בעבירה יזומן למתן עדות כתרגיל חקירה של השוטרים. תרחיש זה עשוי לקרות כאשר קיים חשש שבמידה ויזומן החשוד לחקירה יבצע פעולות שונות לשיבושה.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

זימון של חשוד כעד נעשה כדי להרגיע את מגננותו של החשוד ולדלות ממנו מידע מפליל בעת שהוא נמצא תחת הרושם שאין לו ממה לחשוש ושאינו נחשד בדבר.

במקרים בהם העד נותר עד, יכול להתרחש אחד מן התרחישים הבאים:

- תפקידו של העד יסתיים עם מתן העדות, החשוד לא יועמד לדין והעד לא יקרא למתן עדות נוספת.
- העד יזומן למתן עדות נוספת - תרחיש זה מתקיים כאשר קיימת אי הלימה בין עדויות נוספות או מסמכים הנוגעים לתיק. במקרים אלו, יבקשו חוקרי המשטרה לברר עם העד את הנקודות בעדותו שאינן מסתדרות עם עדויות וראיות אחרות בתיק.
- החשוד מועמד לדין - במקרה שהחשוד אשר בעניינו זומן העד למתן עדות יועמד לדין, יתכן והעד יזומן למסור את עדותו בפני בית המשפט. במקרה כגון זה, יידרש העד לחזור על עדותו בפני בית המשפט ולאחריה ייחקר בחקירה נגדית על ידי ההגנה.

האם ניתן לסרב לתת עדות במשטרה

מבחינת החוק, אין חובה להיענות לזימון למתן עדות במשטרה, אולם, יש לבחון אפשרות זו בזהירות יתרה. סירוב להגיע למתן עדות הוא למעשה סירוב לשתף פעולה עם חקירת המשטרה. אם זומנת למתן עדות במשטרה, פירושו של דבר שחוקרי המשטרה בחנו את התיק ולאור הממצאים הם סבורים שיש בידך מידע שיכול לסייע לביסוס ראיות ולחשיפת האמת. סירוב לשתף פעולה עם המשטרה עשוי להצביע על כך שיש לך חלק או קשר לפעילות פלילית ושיש לך מה להסתיר. כיוון שכך, סירוב לתת עדות עשוי להוביל להפיכתך לחשוד ולזימון לחקירה כחשוד במקום זימון למתן עדות כעד.

כדי להבין מהי דרך הפעולה הטובה ביותר עבורך במקרה של זימון לעדות במשטרה, יש להיוועץ בעורך דין פלילי מנוסה, אשר יבחן את נסיבות המקרה, את סיבת הזימון ואת העובדות הנוגעות אליך, וימליץ על דרך הפעולה הטובה והמתאימה ביותר.

מה המשמעות של סירוב לתת עדות או סירוב לשתף פעולה עם המשטרה

אדם המזומן למתן עדות במשטרה עשוי לחשוש לתת עדות מסיבות שונות. יתכן ומדובר באדם החושש שמתן עדות במשטרה עשוי להביא להפללתו, יתכן ומדובר באדם שומר חוק שאינו מעוניין להסתבך עם הליך פלילי אשר אינו קשור אליו ישירות, ויתכן שהוא חושש מנקמה של העבריין. חשוב לציין שאכן, זהותו של אדם שמסר עדות בנוגע לביצוע עבירה תהיה גלויה לעבריין במהלך המשפט ואף עשויה להתגלות לו במהלך החקירה, אם יבחרו חוקרי המשטרה לעמת אותו עם פרטי העדות שנמסרה.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

החשש למסור עדות מובן, בייחוד כאשר מדובר במי שאין לו קשר לעולם הפשע. יחד עם זאת, חשוב להבין שלסירוב להעיד יש השלכות. כאשר אדם מסרב להגיע למתן עדות, נוצר הרושם שיש לו מה להסתיר, שיתכן והוא אשם בביצוע עבירות פליליות בעצמו, שכן, אם לא כך, מדוע שיסרב לתת עדות. רושם כזה עשוי להיות הרסני עבור כל אדם, ובייחוד אם אכן יש לך מה להסתיר. סירוב למתן עדות עשוי להוביל להפיכתך לחשוד ואף, חלילה, להגשת כתב אישום נגדך. כדי להימנע מתוצאות הרוח אסון כגון זה, יש להיוועץ בעורך דין לאחר קבלת הזימון למתן עדות.

זכויותיו של עד שזומן למסור עדות במשטרה

להבדיל מחשוד, אשר עומדת לו האפשרות לבחור בזכות השתיקה, הזכות להיוועץ בעורך דין לפני פתיחת החקירה, ועוד. כיוון שאינו בגדר חשוד וכיוון שהמשטרה מעוניינת בעדותו כדי לאשר או להפריך פרטים הקשורים לתיק פלילי המצוי בחקירה, אין לעד את אותן זכויות שעומדות לחשוד. כפי שצינו, עד אינו מחויב להעיד, כך שעומדת בפניו הזכות לסרב. לפני שאתם בוחרים לממש זכות זו, יש להיוועץ עם עורך דין פלילי, שכן לבחירה זו יכולות להיות השלכות שליליות לגביכם.

כמו כן, עומדת לעד הזכות להימנע מהפללה עצמית, כך שכל שאלה שתשובה עליה עשויה להפליל את העד - עומדת לו הזכות לסרב לענות עליה.

בנוסף, עומדת לעד הזכות לפרטיות - כך שבמידה וחוקרי המשטרה מבקשים מעד למסור מידע אישי, אינטימי וחושפני, יש לו הזכות לסרב. היותו עד אינה מצדיקה פלישה חודרנית לחייו ופגיעה בפרטיותו, זאת בהנחה שאין לכך הצדקה ואין לשאלות האינטימיות קשר לתיק ולעבירה המדוברת.

כדי לדעת באופן מלא ומדויק מה הן זכויותיך כעד ומה זכויותיך כעדה, יש להיוועץ בעורך דין פלילי.

סירוב למתן עדות בבית משפט

בהתאם לסעיף 241 לחוק העונשין "מי שחייב להעיד או למסור ראייה אחרת בהליך שיפוטי והוא מסרב לעשות כן, דינו - מאסר שנתיים".

בעוד מתן עדות במשטרה אינו חובה חוקית, כאשר מדובר במתן עדות בפני בית המשפט מדובר בחובה חוקית. אדם המסרב להגיע להעיד בבית המשפט, עשוי לרצות עונש של מאסר בפועל שיכול להגיע אף לשנתיים.

מתן עדות שקר

חשוב לזכור שעדותך מתועדת לפרטים, וכי במידה ויערך משפט פלילי, יתכן שתידרש לחזור עליה. משכך, אין למסור מידע שקרי, מידע לא מדויק, או לספק פרטים שאינכם בטוחים לגביהם. אי התאמות בין עדותכם במשטרה ובין עדותכם בבית המשפט עשויות להתפרש כמתן עדות שקר או כשיבוש הליכי משפט וחקירה, ויכולות להיות לכך

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

השלכות כבודות משקל.

מתן עדות שקר במשטרה עשוי להתפרש כשיבוש הליכי חקירה ולהפוך את העד לחשוד. עד שמוסר עדות במשטרה ואחרי כן מבקש לשנות את גרסתו, עשוי למצוא עצמו מתמודד עם כתב אישום ועשוי לשאת עונש של עד שנתיים מאסר בפועל.

סעיף 244 לחוק העונשין מפרט על עבירת שיבוש מהלכי חקירה ומשפט וקובע בזאת הלשון:

“העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לעניין זה, “הליך שיפוטי” - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט.”

חשוב להבין שבמידה ונדרש העד להעיד גם במשפט, וגרסתו במשפט אינה תואמת את הגרסה שמסר בעדותו במשטרה, הוא עשוי לשלם על כך מחיר כבד, כולל כתב אישום והרשעה. עדות הנמסרת במשטרה משמשת את התביעה וגורמי החקירה לשם ניסוח כתב אישום ולשם החלטה אם להגיש כתב אישום או לסגור את התיק. ככל שהעד מוסר מידע כוזב, יש לכך השלכות כבודות משקל על התנהלות התיק והחקירה. ההתייחסות לעדות שקר במשפט הינה חמורה אף יותר מההתייחסות לעדות שקר במשטרה.

סעיף 237 לחוק העונשין מפרט על מתן עדות שקר וקובע בזאת הלשון:

“המעיד בהליך שיפוטי, ביודעין, עדות כוזבת בדבר מהותי לגבי שאלה הנדונה באותו הליך, הרי זו עדות שקר, ודינו - מאסר שבע שנים; עשה כן בעד טובת הנאה, דינו - מאסר תשע שנים.”

מתן עדות שקר במשטרה או בבית המשפט אינו מומלץ בשום מקרה, שכן הדבר נחשב לעבירה ועשוי להביא להגשת כתב אישום כנגד מוסר העדות. אם את או אתה מזומנים למתן עדות במשטרה ואתם חוששים שיבקשו מכם למסור מידע שאינכם מעוניינים לספק, אם בשל מניעים של שמירה על פרטיותכם, אם בשל חשש מהפללה עצמית או כל סיבה אחרת - היוועצו עם עורך הדין שלכם בנוגע לאופן הפעולה המומלץ. ככל שמדובר בהפללה עצמית עומדת לכם הזכות לאי הפללה, ככל שמדובר בפרטים אישיים, אינטימית וחסיים, עומדת לכם הזכות לפרטיות. עורך דינכם ידריך אתכם כיצד לנהוג למען טובתכם המרבית מבלי להסתבך עם מערכות האכיפה, החקירה והמשפט.

קראו גם את המאמרים הרלוונטיים הבאים:

מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?

הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר

חקירה משטרתית - איך להתמודד נפשית ומנטלית

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

- זכויות חשודים בחקירה באזהרה
- תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם
- 10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה
- ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ
- חוק חקירת חשודים - חשיבותו ומשמעות הפרתו
- כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?
- האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?
- באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?
- מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?
- האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?
- הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה
- שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירת משטרה
- סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

זמנת למתן עדות במשטרה? היוועץ בעורך דין פלילי מומחה בהקדם האפשרי

מתן עדות במשטרה הוא הליך שלכאורה אינו מסכן את העד בשום צורה. יחד עם זאת, טבעי שיהיו לאדם שזומן לעדות חששות שונים. אם הייתם עדים לביצוע עבירה, יתכן שחששכם נוגע לתגובתו של העבריין לעדותכם, יתכן שאתם חוששים שמתן העדות יגרום לכם למסור פרטים מפלילים לגבי עצמכם ויתכן שאתם חוששים מפלישה לחייכם האישיים ומפגיעה בזכותכם לפרטיות. בנוסף לכך, אדם יכול להגיע למשטרה למתן עדות, ולמצוא עצמו הופך לחשוד במהלך עדותו.

כדי להגן עליכם ועל זכויותיכם, וכדי לדעת כיצד להתנהל כך שלא יגרם לכם כל נזק ממתן העדות או מסירוב להעיד, אתם זקוקים ליעוץ וליווי משפטי של עורך דין פלילי מנוסה על מנת שידריך אתכם כיצד לנהוג, ייצג אתכם מול מערכות האכיפה וילווה אתכם לאורכו ולרוחבו של ההליך הפלילי.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

כדי להימנע מטעויות שישפיעו עליכם באופן שלילי, יש לפנות לעו"ד פלילי מיד לאחר קבלת הזימון להעיד במשטרה. ככל שתתייעצו עם עורך דין מוקדם יותר, כן ייטב. גם אם אינכם חוששים מהפללה עצמית כיון שאינכם סבורים כי ביצעתם איזושהי עבירה, חשוב להיוועץ בעורך דין, ולו בכדי להבין את ההליך ואת השלכותיו במלואן.

יש לדעת כיצד להיערך למתן העדות בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני מתן עדות או חקירה באזהרה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בעד שהפך לנחקר שהרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן עדות שהופכת לחקירה באזהרה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בפני חוקרי המשטרה עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט. זכור - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

ההליך הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת למתן עדות במשטרה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.